

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcov **1/ H. V.**, bývajúcej v K., zastúpenej JUDr. R. M., PhD., advokátom so sídlom v K., **2/ mal. N. V.**, narodenej X., zastúpenej zákonnou zástupkyňou žalobkyňou **1/, 3/ A. V.**, bývajúceho v I., n.o., so sídlom v H., zastúpeného opatrovníčkou V. Z., bývajúcou v K., právne zastúpenou JUDr. K. H., advokátkou so sídlom v K., proti žalovanému **I. S.**, bývajúcemu vo V., **o obnovu konania**, vedenej na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 38 C 106/2006, o dovolaní právneho predchodcu žalobcov **1/ až 3/ M. V.** proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 23. septembra 2008 sp. zn. 3 Co 70/2008, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky

1/ konanie o dovolaní žalobcu **3/ z a s t a v u j e .**

2/ uznesenie Krajského súdu v Košiciach z 23. septembra 2008 sp. zn. 3 Co 70/2008 a uznesenie Okresného súdu Košice I z 28. januára 2008 č.k. 38 C 106/2006-25 **z r u š u j e** a vec vracia Okresnému súde Košice I na ďalšie konanie.

Žalovanému vo vzťahu k žalobcovi **3/ nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.**

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd v Košiciach dovolaním napadnutým uznesením potvrdil uznesenie Okresného súdu Košice I z 28. januára 2008 č.k. 38 C 106/2006-25, ktorým bol zamietnutý návrh M. V. na obnovu konania vo veci vedenej na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 14 C 55/1997 a ktorým nebola účastníkom priznaná náhrada trov konania. Zároveň rozhodol, že nepriznáva účastníkom náhradu trov odvolacieho konania. Potvrdenie uznesenia súdu

prvého stupňa odôvodnil jeho vecnou správnosťou, keď ani podľa jeho názoru neboli preukázané dôvody uvedené v § 228 ods. 1 O.s.p.

Proti tomuto uzneseniu krajského súdu podal dovolanie M. V. z dôvodu, že mu bola odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.) tým, že súdy rozhodli bez nariadenia pojednávania, v dôsledku čoho sa nemohol vyjadriť ku skutkovému stavu veci. Namietal aj nesprávne právne posúdenie dôvodov obnovy konania súdmi. Z uvedených dôvodov žiadal, aby dovolací súd napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Dovolateľ M. V. v priebehu dovolacieho konania zomrel (X.) a do jeho práv vstúpili jeho právni nástupcovia – žalobcovia 1/ až 3/.

Žalovaný vo vyjadrení k dovolaniu uviedol, že rozhodnutia súdov považuje za správne.

Žalobca 3/ listom z 23. marca 2012 oznámil dovolaciemu súdu, že dovolanie berie späť.

Podľa § 243b ods. 5 veta druhá O.s.p. platí, že ak dovolateľ vezme dovolanie späť, dovolací súd konanie uznesením zastaví. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) so zreteľom na dispozitívny úkon právneho nástupcu pôvodného dovolateľa (žalobcu M. V.), ktorým vzal dovolanie späť, konanie o dovolaní žalobcu 3/ zastavil.

Dovolací súd vo vzťahu žalobcu 3/ a žalovaného nepriznal žalovanému náhradu trov dovolacieho konania z dôvodu, že i keď žalobca 3/ z procesného hľadiska späťvzatím dovolania zaviniť, že sa dovolacie konanie muselo zastaviť a vznikla mu povinnosť nahradiť trovy tohto konania (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 146 ods. 2 O.s.p.), žalovaný v dovolacom konaní nepodal návrh na rozhodnutie o priznaní náhrady trov tohto konania (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

Pokiaľ ide o dovolanie ostatných právnych nástupcov pôvodného dovolateľa (žalobcu M. V.) - žalobkyní 1/, 2/, Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu. V zmysle § 239 ods. 1 O.s.p. je dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu prípustné, ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností (§ 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.) na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. V zmysle § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Uznesenie odvolacieho súdu, ktoré napadli žalobkyne 1/, 2/ dovolaním, nemá znaky žiadneho z vyššie uvedených uznesení. Odvolací súd napadnutým uznesením potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa, dovolanie ale nesmeruje proti potvrdzujúcemu uzneseniu uvedenému § 239 ods. 2 písm. a/ až c/ O.s.p. Dovolanie žalobkýň 1/, 2/ preto podľa ustanovení § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. prípustné nie je.

Prípustnosť dovolania žalobkýň 1/, 2/ by v preskúmvanej veci prichádzala do úvahy, len ak by v konaní došlo k niektorej z procesných väd taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (aj uzneseniu), ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Žalobkyne 1/, 2/ procesné vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až c/ a g/ O.s.p. netvrdili a existencia týchto väd nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť ich dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

Dovolateľky namietajú, že im bola odňatá možnosť pred súdom konať v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Dôvodom, ktorý zakladá prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia, je taký nesprávny, procesné ustanovenia porušujúci postup súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkovi odníme možnosť pred ním konať a v konaní uplatňovať (realizovať) procesné práva priznané mu za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv. Žalobkyne 1/, 2/ odňatie možnosti konať pred súdom videli v tom, že súdy rozhodli vo veci bez nariadenia pojednávania.

Podľa Občianskeho súdneho poriadku platného a účinného v čase rozhodovania súdov nižších stupňov, ak zákon neustanovuje inak, nariadi predseda senátu na prejednanie veci samej pojednávanie, na ktoré predvolá účastníkov a všetkých, prítomnosť ktorých je potrebná (§ 115 ods. 1). Návrh na obnovu konania súd uznesením buď zamietne alebo obnovu konania povolí (§ 234 ods. 1). Ak súd zamietne návrh na obnovu konania preto, že nie je prípustný alebo preto, že ho podal niekto, kto naň nebol oprávnený, alebo preto, že je zrejme oneskorený, nemusí nariadovať pojednávanie (§ 234 ods. 2).

Z vyššie citovaných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku možno vyvodiť, že o návrhu na obnovu konania rozhoduje súd po nariadení pojednávania, na ktoré predvolá účastníkov a všetkých, ktorých prítomnosť potrebuje na riadne objasnenie veci. Prípady, v ktorých môže súd rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania, taxatívne ustanovuje § 234 ods. 2 O.s.p., podľa ktorého môže ísť aj o prípad, keď zákon výslovne ustanovuje, že návrh je neprípustný (§ 229 O.s.p.). Ak sa však návrh na obnovu konania opieral o dôvod uvedený v § 228 ods. 1 O.s.p., ale tvrdený dôvod nebol preukázaný, nešlo o prípustnosť obnovy konania v zmysle ustanovenia § 234 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 229 O.s.p., ale o prípad vecného prejednanie návrhu a súd mohol návrh na obnovu konania zamietnuť iba po jeho prejednaní na ústnom pojednávaní.

Z obsahu spisu vyplýva, že súd prvého stupňa návrh na obnovu konania zamietol pre nedostatok zákonných podmienok pre obnovu konania (§ 228 ods. 1 O.s.p.). Pojednávanie

však nenariadil, účastníkov nepredvolal, pričom odvolací súd k tejto vade neprihliadol a uznesenie súdu prvého stupňa bez ďalšieho potvrdil.

So zreteľom na uvedený nesprávny postup súdov nižších stupňov dospel dovolací súd k záveru, že v konaní došlo k procesnej vade konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p., ktorá zakladá nielen prípustnosť dovolania podľa uvedeného ustanovenia, ale tiež jeho opodstatnenosť.

Vzhľadom na výskyt procesnej vady konania uvedenej v § 237 O.s.p. zrušil dovolací súd napadnuté uznesenie odvolacieho súdu a tiež ním potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. So zreteľom na zrušenie týchto uznesení (z procesného dôvodu), nemohol dovolací súd pristúpiť k posúdeniu opodstatnenosti námietky dovolateľiek, že napadnuté uznesenie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

Ak dôjde k zrušeniu napadnutého rozhodnutia, súd, ktorého rozhodnutie bolo zrušené, koná ďalej o veci. Pritom je právny názor súdu, ktorý rozhodoval o dovolaní, záväzný. V novom rozhodnutí rozhodne súd znova aj o trovách pôvodného konania a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 15. marca 2012

JUDr. Daniela S u č a n s k á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková